

1. 1876'da Kanuni Esasi adı verilen anayasa kabul edildi. Bu durum Osmanlı Devleti'nin bir değişim sürecinde olduğunu göstermekteydi. Kanuni Esasi ile halk kısmen de olsa padişahın yanında yönetime katılmıştı. Osmanlı'daki bu yönetim şekline Meşrutiyet adı verilmişti.

Sadece yukarıda verilen paragrafı göz önüne alarak, Meşrutiyet ile beraber Osmanlı Devleti

- I. Tam bağımsızlık
- II. Halk egemenliği
- III. Topyekün savaş
- IV. Uluslararası eşitlik

gibi konulardan hangisi ya da hangilerine önem vermeye başlamıştır?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) Yalnız IV
- D) II ve III

2. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır.

- 1. Sınırların güvenliği ve iç güvenliğin temini için ayrılacak kuvvet dışında Osmanlı ordusu derhal terhis edilecektir.
- 2. İtilaf devletleri güvenliklerini tehdit edecek bir durum gördükleri zaman istedikleri stratejik noktayı işgal edebilecekler.
- 3. Çanakkale ve İstanbul boğazları açılacak ve bu yerlerdeki istihkamlar, İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecektir.

Yukarıdaki maddeler göz önüne alındığında bu maddelerin ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin ekonomisini kontrol altına almak.
- B) Yapılacak işgallerin duyurulmasını engellemek.
- C) Yapılacak işgallere hukuki zemin hazırlamak.
- D) Osmanlı Devleti'ni savunmasız bırakmak.

3. 8 Ağustos 1921'de yayımlanan Tekalif-i Milliye emirleri ile

- 1. Halk elindeki silah ve cephaneyi üç gün içerisinde Tekalif-i Milliye komisyonlarına teslim edecek.
- 2. Demirci, dökümcü, kalaycı, nalbant, terzi gibi zanaatkarlar ordunun emrinde olacaktır.
- 3. Her aile bir kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık verecek. Yiyecek maddelerinin %40'ına el konulacak.
- 4. Halkın elindeki taşıt araçları, ayda bir kez 100 km olarak orduya taşıma hizmeti verecek, kararları alınmıştır.

Bu kararlara göre Mustafa Kemal'in Tekalif-i Milliye ile ilgili sözlerini araştıran 8. Sınıf öğrencilerinin ulaşması gereken cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçekten milletimiz, düşmanın hazırlıklarına karşılık vermek için hiçbir özveriden çekinmedi. Ordumuzu kuvvetlendirmek için her ne gerekse son derece istekle verdi.
- B) Komutan ne kadar değerli olursa olsun, komuta ettiği birlikler askerlik mesleğinin niteliklerinden yoksunsa hiçbir varlık gösteremez.
- C) Cahillikle, ilkelikle savaş, düşmanla savaşmaktan daha az önemli değildir.
- D) Silahıyla olduğu kadar beyniyle de mücadele etmek zorunda olan milletimizin birincisinde gösterdiği gücü ikincisinde de göstereceğine asla şüphem yoktur.

4. II. İnönü Muharebesinin kazanılmasından sonra Mustafa Kemal Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa'ya çektiği telgrafta; " Siz orada yalnız düşmanı değil Türk milletinin makus talihini de yendiniz." demiştir. Bu zafer Türk halkının TBMM'ye ve düzenli orduya olan güvenini artırmış ve Kurtuluş Savaşı'nın başarıya ulaşacağına olan inancı kuvvetlendirmiştir.

Verilen bilgilerden hareketle II. İnönü Muharebesi'nin kazanılmasının Türk Halkı üzerinde hangi etkiyi yaptığı söylenebilir?

- A) Psikolojik
- B) Ekonomik
- C) Eğitim
- D) Kültürel

5. Mustafa Kemal, 31 Mart Vakası'ndan sonra subayların siyasete karışmasının tehlikelerini sezmiştir. Subaylar arasında yayılan partililik düşüncesi orduda düzen ve disiplinin bozulmasına neden olmuştur. Mustafa Kemal bu durumun gelecekte vatanın bekası için tehlikeli sonuçlar doğuracağını görmüştür. Bu nedenle ordunun siyasetten uzak durması gerektiği ile ilgili düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmıştır. Nitekim Balkan Savaşları sırasında Mustafa Kemal'in öngörülerini gerçekleştirmiş ve ordumuz büyük bir felaket ile karşılaşmıştır.

Verilen paragraftan yola çıkarak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Kararlılık
- B) Öngörülü olması
- C) İleri görüşlülük
- D) Askeri deha olması

6. Fransız İhtilalini izleyen süreçte sonra 19.yy ve 20. yy'da Balkanlar'da büyük isyanlar yaşanmıştır. Avusturya- Macaristan İmparatorluğu ve Osmanlı İmparatorluğu bu dönemde büyük toprak kayıplarına uğramış, bu devletlerin toprakları üzerinde farklı milletlere ait yeni devletler kurulmuştur.

Bu süreçten en çok Osmanlı ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğunun etkilenmelerinin temel sebebi seçeneklerden hangisinde yer almaktadır?

- A) Ekonomik açıdan zayıf olmaları
- B) Bünyelerinde birden fazla millet barındırmaları
- C) Siyasi güçlerinin zayıf olması
- D) Merkezi yönetimde otorite boşluğu yaşamaları

7. Sakarya Meydan Muharebesinde Yunanlıları ağır bir yenilgiye uğratan Başkomutan Mustafa Kemal komutasındaki Türk ordusu Büyük Taarruz'a da yine Mustafa Kemal'in Başkomutanlığında hazırlanmıştır. Mustafa Kemal yurdun dört bir yanında ki askerleri Batı Cephesine aktarabilmek amacıyla ordular arasında bir futbol turnuvası düzenlemiştir. Batı Cephesine gelen askerlere bir yıl boyunca taarruz eğitimi verilmiştir. Büyük Taarruz başladıktan sonra Başkomutan Mustafa Kemal ordularına şu tarihi emri vermiştir:

"Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir ileri."

Verilen metinden hareketle Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'nda takındığı tutum için ne söylenebilir?

- A) Barış yapmak için İtilaf Devletleri ile görüşmek gerektiğine inanmıştır.
- B) Misak-ı Millinin biran önce Mebusan Meclisinden geçmesi gerektiğini düşünmektedir.
- C) Milli Mücadele'de kararlı olduğunu ve tüm yurdu düşmandan temizlemeyi amaçladığını.
- D) Modern bir devlet kurmak için yeni reformlar yapılması gerektiğini açıkça belirtmiştir.

8. Mustafa Kemal Atatürk; Osmanlı Devleti'nin çöküşünün yoğun olarak hissedildiği Rumeli 'nin bir şehri olan Selanik'te doğmuştur. Selanik ; sosyal, dini ,kültürel vb. birçok alanda komşu ülkelerden etkilenmektedir. Mustafa Kemal Atatürk bu şehirde emperyalizm ve milliyetçilik akımlarının etkilerini görmekte idi. Bu durumda onu çok etkilemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Atatürk'ün etrafındaki olaylardan etkilenmesinin sonucunda ortaya çıkmıştır?

- A) Azınlıklara siyasi haklar verilmesini istemesi
- B) Ekonomik kalkınmaya önem vermesi
- C) Padişahlık ve hilafetin devamını istemesi
- D) Ülke ile ilgili kararlar alırken daha gerçekçi hareket etmesi

9. Milli Mücadele'nin hazırlık döneminde yapılan Erzurum ve Sivas Kongrelerde alınan bazı kararlar şunlardır:

- Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür parçalanamaz.
- Manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.
- Kapitülasyonlar kesinlikle kaldırılacaktır.

Alınan bu kararların Milli Mücadeleye etkisi aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Kurtuluş Savaş'ının İngiliz Devleti'nin yardımı ile yapılacağı
- B) Milli mücadele karalı davranılacağı ve tam bağımsızlığın sağlanmasının amaçlandığı.
- C) İstanbul Hükümetinin bu kararları tüm Dünya'ya duyurmak için çaba göstereceği.
- D) Modernleşmek için bu kararların kabul edilmesi gerektiği

- 10.** Mustafa Kemal'in askerlik hayatında gösterdiği başarılar, kendisinin ve Türk milletinin geleceğini etkilemiştir. Öğrenim hayatını başarı ile tamamlayan Mustafa Kemal, 1905'te kurmay yüzbaşı rütbesiyle ilk görev yeri olan Şam'daki 5. Orduya atandı. Burada yakın arkadaşlarıyla birlikte ülke sorunlarına çözüm bulmak amacıyla "Vatan ve Hürriyet" adında gizli bir cemiyet kurdu. Bir süre daha Şam'da kalan Mustafa Kemal topçu stajını tamamladı, kolağası (kıdemli yüzbaşı) rütbesine yükseldi.

Mustafa Kemal'in Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurması, onun kişilik özelliklerinden

- I. Örgütleyicilik
- II. Liderlik
- III. Millet sevgisi
- IV. İleri görüşlülük

hangileri ile ilişkilendirilebilir?

- A) I ve IV
- B) I, II, III, IV
- C) II ve III
- D) I, II ve III

11. Sakarya Savaşı'nın sonuçları şunlardır:

- Halkın orduya güveni ve savaşın kazanılacağına olan inancı arttı.
- Kütahya-Eskişehir Savaşlarının olumsuz etkileri ortadan kalktı.
- Yunan ordusu ağır kayıplar vererek taarruz gücünü kaybetti.
- TBMM'nin uluslararası alanda saygınlığı arttı.
- Kafkas cumhuriyetleriyle (Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan) TBMM arasında 13 Ekim 1921'de Kars Antlaşması imzalandı.

Buna göre, Sakarya Savaşı'nın hangi alanda etkili olduğu savunulamaz?

- A) Psikoloji
- B) Kültürel
- C) Diplomatik
- D) Askeri

12. Millî varlığa düşman diğer cemiyetlerin başlıca özellikleri şunlardır:

- Manda ve himayeyi savunmuşlardır.
- Osmanlı yönetiminin devamını amaçlamışlardır.
- Anadolu'daki Millî Mücadele hareketine karşı çıkmışlardır.
- İtilaf Devletleri'nden yardım ve destek görmüşlerdir.

Verilen bilgiler değerlendirildiğinde, millî varlığa düşman diğer cemiyetlerin,

- I. Bağımsızlık
- II. Saltanat
- III. Bütünlük
- IV. Sömürgecilik

hangilerini tehdit ettiği söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I ve III
- D) I, II, III, IV

13. İngiltere’de başlayan sanayileşme daha sonra diğer Avrupa ülkelerine yayıldı. Sanayileşen ülkelerde fabrikalar çoğaldı. Avrupalı devletler ürettikleri ürünleri kapitülasyonlar vasıtasıyla kolayca Osmanlı Devletine ihraç ettiler. Avrupa’dan gelen ve düşük maliyetle üretilen bu ürünler kısa zamanda Osmanlı pazarına girdi. Halk ise bu ithal ürünleri satın almaya yönelmişti.

Verilen bilgilere göre Sanayi İnkılabı hakkında hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti Batılı devletlerin açık bir pazarı haline gelmiştir.
- B) Avrupa’da sömürgecilik faaliyetleri başlamıştır.
- C) Avrupa iktisat alanında gelişme göstermiştir.
- D) Osmanlı’da küçük el tezgahları önemini yitirmiştir.

14. Irak Ordusu Komutanı Halil Paşa'nın, Kut'ül Amare de 6. Orduya yayınladığı mesaj şöyledir:
"Arslanlar!

Bütün Osmanlılara şeref ve şan, İngilizlere kara meydan olan şu kızgın toprağın güneşli semasında şehitlerimizin ruhları sevinçle gülerек uçarken, ben de hepinizin pak alınlarından öperek cümlenizi tebrik ediyorum. Ordum gerek Kut karşısında ve gerekse Kut'u kurtarmaya gelen ordular karşısında 350 subay ve 10 bin erini şehit vermiştir. Fakat buna karşılık bugün Kut'ta 5 general, 481 subay ve 13 bin 300 er teslim alıyorum. Bu teslim aldığımız orduyu kurtarmaya gelen İngiliz kuvvetleri de 30 bin zayıt vererek geri dönmüşlerdir. Şu iki farka bakılınca, cihanı hayretlere düşürecek kadar büyük bir fark görülür. Tarih bu olayı yazmak için kelime bulmakta müşkülata uğrayacaktır. İşte Osmanlı sebatının İngiliz inadını kırdığı birinci zaferi Çanakkale’de, ikinci zaferi burada görüyoruz."

Halil Paşa'nın Kut'ül Amare’de askerlere yayınladığı bu mesajdan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) İngiliz ordusu Osmanlı ordusu karşısında daha az kayıp vermiştir.
- B) Halil Paşa bu savaş sonrası kut soyadını almıştır.
- C) Osmanlı ordusunun başarısı ile sonuçlanmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya savaşındaki ilk başarısıdır.

15. • Osmanlı Devleti’ni oluşturan bütün milletleri din, dil, ırk ve etnik yapısı dikkate alınmadan adalet, eşitlik, il-keleri ile bir arada tutup Osmanlılık duygusuna sahip bir toplum oluşturmayı ve azınlık isyanlarını önlemeyi amaçlamıştır.

• Devleti ve milleti bir arada tutan en önemli bağın din olduğu düşünülerek tüm Müslümanları halifenin etrafında toplamayı amaçlamıştır.

• Kurtuluş Savaşında milli birlik ve beraberliğin sağlanmasında etkili olmuştur. Bütün Türkleri milli bir duygu ile birleştirerek tek bayrak altında toplamayı amaçlamıştır.

• Osmanlı Devletini kurtuluşunun tüm kurumları ve yaşam biçimiyle Avrupalı bir devlet olmakla sağlanacağını savunmuştur.

Yukarıda Osmanlı Devleti’ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan fikir akımlarının açıklamaları verilmiştir. Aşağıdaki hangi seçenekte doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Batıcılık – Osmanlıcılık – Ümmetçilik – Türkçülük
- B) Türkçülük – Batıcılık – Osmanlıcılık – Ümmetçilik
- C) Ümmetçilik – Türkçülük – Batıcılık – Osmanlıcılık
- D) Osmanlıcılık – Ümmetçilik – Türkçülük – Batıcılık

Çankırı Ölçme Değerlendirme Merkezi

Yukarıda Milli Mücadele Dönemi’ndeki cephe gösteren bir harita verilmiştir. Sadece haritaya bakarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşabilir?

- A) Batı Cephesinde Yunanlılarla mücadele edilmiştir.
- B) Doğu Cephesi Gümrü Barış Antlaşması ile kapanmıştır.
- C) Mili Mücadele Dönemi’nde üç ana cephe de savaşmıştır.
- D) Güney Cephesindeki mücadeleyi Kuvay-i Milliye yapmıştır.

17. İngiltere’de meydana gelen Sanayi inkılabı ile açılan fabrikalar yeni dünya düzeninde son derece önemli bir güç unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Açılan fabrikalar ile beraber seri üretime geçilmiş, İngiltere, Almanya İtalya gibi devletler fabrikalarında işleyerek ham madde teminatı için büyük bir yarışa girmişlerdir. Elbette ki bu yarış hırslı devletlerin daima daha fazlasını istemesi ve paylaşamaması sebebiyle büyük bir savaşa neden olmuştur. Sanayi inkılabı yalnızca iktisadi sonuçları olan bir olay değildi aynı zamanda kentleşme ve beraberinde açılan kurumlarla sosyal hayata canlılık getiren, kadının toplumsal statüsünü değiştirip iş hayatına katılımını sağlayan fakat ağır koşullarda çalışan işçilerin çok geç tarihlerde de olsa haklarının korunması hususunda faaliyetler sağlayan kurumların açılmasını sağlayan fakat doğaya zarar verecek her türlü faaliyetin de en büyük sorumlusu olmuştur.

Yukarıda Sanayi İnkılabı ile yer verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ekonomik olarak önemli bir rekabet alanı oluşmuştur.
- B) Sendikal anlamda bir takım gelişmeler meydana gelmiştir.
- C) Atölyelerin sayısında artış sağlanmıştır.
- D) Artan fabrikalar çevre kirliliğine sebebiyet vermiştir.

18. Sakarya Savaşı, sadece cephede değil cephe gerisinde de bütün şiddetiyle devam ediyordu. Ankara’da bütün imkânlar seferber edilmiş, herkes vatan için yollara düşmüştü. Kadınından erkeğine, yaşlısından gencine herkes bu savaşın içindeydi.

Bu metinden hareketle Sakarya Savaşı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurtuluş Savaşı’nın en önemli savaşı Sakarya’dır
- B) Sadece ordu değil millet de savaşmıştır.
- C) Topyekûn mücadele edilmiştir.
- D) Vatanseverlik duygusu ön plana çıkmıştır

19. Kütahya - Eskişehir Muharebelerinin meydana geldiği bir dönemde Ankarada Maarif Kongresi gerçekleştirecekti. Meclisi başkanı Mustafa Kemal hem cephedeki gelişmeleri takip ediyor hem de hükümet işleriyle meşgul oluyordu. Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey, Mustafa Kemal’e hitaben: ‘Paşam! Öğretmenler Derneği, birkaç gün sonra Ankara’da toplanacak. İki yüzden fazla öğretmen katılıyor. Savaşın yoğunlaşacağı anlaşılan bir sırada böyle geniş bir toplantı size ayak bağı olabilir. Uygun görürseniz erteleyelim.’ demiştir. Bunun üzerine ise Mustafa Kemal Paşa: ‘Hayır, hayır, ertelemeyin. Cahillikle, ilkelikle savaş, düşmanla savaştan daha az önemli değildir. Toplantıya katılacağım ve konuşacağım.’ demiştir. Ve nitekim kongreye katılan Mustafa Kemal bir açılış konuşması yapmıştır.

Yukarıdaki paragrafa göre Mustafa Kemal’in daha çok hangi alanlarda çalışma yaptığı söylenebilir?

- A) Toplumsal – Dış politika
- B) Eğitim - Askeri
- C) Askeri - Yönetim
- D) Eğitim - Yönetim

20. "Mudanya Konferansının ilk üç günü Trakya meselesinin müzakeresi ile geçmiştir. İlk müzakere açılır açılmaz benim ortaya koyduğumu, dikkatlerini çektiğim mesele budur. Biz muharebe halindeydik, karşımızda düşman vardı. Düşmanı yendik ve takip ettik. Anadolu’dan çıkardık. Mudanya Konferansının toplanması ile askeri hareket durmuştur. Bu hal uzun müddet devam edemez. Böyle bekleyerek, karşımızdaki hasım kuvvetlerin yeniden zaman ve hazırlık kazanmasına fırsat veremeyiz. Onun için bir an evvel bütün memleketin tahliyesi işini halletmek lazımdır. Ben, tezimi bu şekilde izah ettim. Münakaşalar oluyor: Diğer meseleler hallolunduktan sonra bu da hallolunur. Diğer meselelerle beraber hallolunur..."

Yukarıda Mudanya Ateşkes Antlaşmasını yapmak üzere Mustafa Kemal Atatürk tarafından gönderilen İsmet İnönü’nün hatırasından bir bölüm yer almaktadır. İsmet İnönü’nün söylediklerinden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşması bizim istediğimiz şekilde sonuçlanmıştır.
- B) Trakya meselesi konferansın ilk üç günü sürmüştür.
- C) İsmet İnönü düşmanın zaman kazanmasına fırsat verilmemesinden yanadır.
- D) Konferansın toplanması ile askeri hareket durmuştur.